

A Pécsi Ítéltábla a dr. Fekete Tünde ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Balás András ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű és **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése és egyéb iránt indított perében a Szekszárdi Törvényszék 2012. július 4. napján kelt 6.P.20.365/2012/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatja és az I. rendű alperest terhelő, felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 1.211.477 (egymillió-kétszáztizenegyezer-négyszázhetvenhét) forintra és abból 1.000.000 (egymillió) forintnak 2007. szeptember 5-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamataira felemeli.

Mellőzi a felperesnek az I. rendű alperes javára elsőfokú perköltségben való marasztalását.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 218.700 (kétszáztizennyolcezer-hétszáz) forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az I. rendű alperes által az államnak fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 208.900 (kétszáznyolcezer-kilencszáz) forintra felemeli.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 95.000 (kilencvenötezer) forint, míg a II. rendű alperest, hogy fizessen meg 26.900 (huszonhatezer-kilencszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az államnak - az illetékes adóhatóság felhívására.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 95.000 (kilencvenötezer) forint másodfokú eljárásában felmerült perköltséget.

Ezt meghaladó másodfokú költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2007. szeptember 4. napján a P. irányából N. irányába közlekedő II. rendű alperes a tulajdonában álló Suzuki SX4 típusú személygépkocsival összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő, a M. Kft. tulajdonában álló és a felperes által vezetett Suzuki Swift típusú személygépkocsival, amelynek következtében a felperes agyrázkódást, jobb felkar zúzódását, a VI. nyakcsigolya elmozdulásos törését és törésben rotációs komponens kialakulását szenvedte el. A baleset nyomán a felperest a Megyei Önkormányzat B. János Kórháza Sz.-i Traumatológiai Osztályára szállították, ahol megállapították, hogy a VI. csigolya mindkét íve eltörött, enyhén dislocalódott, gerinc felőli károsodása nem igazolódott. Gerinc stabilizálás céljából a PTE Idegsebészeti Klinikájára helyezték át, ahol a VI. porckorongot eltávolították és a csípőlapátból vett csontrészt beültetésével a VI-VII. csigolyát egymáshoz fixálták. A felperes nyaki gerinctörése a műtétet követően maradandó fogyatékossgal gyógyult, a felperes egy évet töltött táppénzes állományban.

A felperes balesetből eredő egészségkárosodása 27%-os, össz-szervezeti egészségkárosodása - a korábban nála elvégzett gerincműtéttel kapcsolatosan kialakult egészségkárosodás miatt - 40%-os.

A felperes 2007. június 13. napjától határozott időre szóló munkaszerződéssel villanyszerelőként a M. Kft. alkalmazásában állt munkaviszonyban. Az egy éves táppénzes állomány leteltét követően a munkaviszonyt megelőző időszakhoz hasonlóan egyéni vállalkozóként végzi villanyszerelői tevékenységét, amelyet a határozott idejű munkaszerződés fennállása alatt másodállásban folytatott. A felperes a keresőképesse válásával a villanyszerelési munkákat úgy tudja ellátni, hogy segítséget vesz igénybe azokban a munkafázisokban, amelyek tartós felfelé nézéssel vagy nagyobb erőfeszítéssel járnak.

A felperes részére az I. rendű alperes a pert megelőző kárrendezési eljárásban 2009. június 16. napján 1.548.230 forintot utalt át, amelyből nem vagyoni kártérítés címén 1.400.000 forintot térített.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy a II. rendű alperes megsértette a személyhez fűződő jogát, és kötelezze az I. rendű alperest 7.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 52. sorszámú ítéletével - az alperes peren kívüli teljesítésére figyelemmel - egyetemlegesen kötelezte az I. és II. rendű alperest a felperes javára

1.100.000 forint nem vagyoni kártérítés és kamatai, valamint perköltség viselésére. A felperest az I. rendű alperes javára 100.000 forint elsőfokú perköltség, az alpereseket az állam által előlegezett szakértői költségből 140.724 forint, a feljegyzett eljárási illetékből 84.000 forint egyetemleges megfizetésére kötelezte.

Az Ítélet tábla a Pf.III. 5. sorszámú végzésében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedve marasztalta az alpereseket egyetemlegesen a felperes javára 1.100.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, illetve, hogy a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetről nem döntött. E lényeges eljárási szabálysértésekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelmek és az ellenkérelmek korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, megállapítva, hogy a felperes fellebbezése folytán 384.000 forint, az I. rendű alperes fellebbezése folytán 15.000 forint, a II. rendű alperes fellebbezése folytán 26.900 forint feljegyzett illeték merült fel. A felperesnek a másodfokú eljárásban 200.000 forint, az I. rendű alperesnek 14.200 forint, míg a II. rendű alperesnek 16.600 forint költsége merült fel.

A megismételt eljárásban a perben beszerezett igazságügyi orvosszakértői vélemény, illetőleg az ORFI szakértői testület szakvéleménye alapján állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes baleseti eredetű egészségkárosodása 27%-os. Értékelte, hogy a perbeli igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a felperes pszichés állapota rendezettnek tekinthető, a munkavégzése és szokásos tevékenységei során jelentkező fájdalom miatt állapítható meg a felperesnél életminőség romlás. A balesethez köthető egészségkárosodás lényegi eleme a felperesnél végzett fixációs műtét után kialakult nyakmerevség, amely végleges. Ugyancsak a szakvélemény alapján rögzítette, hogy a felperes nyaki gerinc vizsgálata alapján a tövisnyúlványok ütügetésre érzékenyek, a kísérő izomzat kötöttebb, a nyaki gerincmozgások körkörösén beszűkültek, kifejezetten jobbra fordítás során, illetve, hogy a jövőben e téren állapotrosszabbodás várható, mert a sérült gerincszakaszon már a sérülés után 3 hónappal is megállapítható volt a csigolyaelfajulás, és a mozgáskorlátozottság miatt feltehetően hamarabb következik be a sérülés feletti csigolyaközi porckorongok kopása, mint a sérülés hiányában.

Az elsőfokú bíróság mindezeket értékelve az I. rendű alperessel szemben előterjesztett nem vagyoni kártérítési igényt eltúlzottnak találta, annak összegét 2.500.000 forintban állapította meg. Figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes a megismételt eljárásban tartott tárgyaláson bejelentette, hogy 2012. január 20. napján a felperes részére további 1.100.000 forint nem vagyoni kártérítést, valamint 355.119 forint késedelmi kamatot fizetett meg, így csak a korábban peren kívül felperes részére átutalt 1.400.000 forint késedelmi kamata, azaz 211.477 forint tekintetében találta megalapozottnak a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és a nem vagyoni kártérítés tekintetében a kereset maradéktalan teljesítése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés

összezszerűségének megállapítása során nem kellő súllyal vette figyelembe, hogy a felperes állapota végleges, illetőleg, hogy abban a porckorong kopások tekintetében rosszabbodás következhet be. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú eljárásban közölte az elsőfokú bírósággal, hogy a nem vagyoni kártérítés általa igényelt összegét arra tekintettel határozta meg, hogy a felperes állapotromlása végleges és járadékigénnyel is felléphetett volna a balesettel összefüggésben álló jövedelem kiesése miatt, azt azonban nem kért, hanem egyösszegű kárpótlás iránti igényt terjesztett elő. A felperest ért hátrányok egyösszegű kompenzálása miatt a járadékigény is a kereset része, amely a felperes életkorára tekintettel önmagában is több millió forintba tehető. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összege nem áll arányban a hasonló ügyekben a bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítések összegével. E körben több eseti döntésre hivatkozott. Nyomatékosan hivatkozott arra is, hogy a vagyoni kártérítés iránti kereseti kérelmétől kizárólag pertaktikai okokból állt el, hogy elkerülje az elhúzódó bizonyítási eljárást és minél hamarabb kártérítéshez juthasson.

Az I. rendű alperes fellebbezéseire ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A II. rendű alperes a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem tett.

A fellebbezés részben, az alábbiak szerint alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás adatai alapján az alábbiakkal egészít ki:

A felperes a balesetet 48 éves korában szenvedte el. A baleset következtében kialakult állapota miatt a gerinc fokozott igénybevételével, kényszer tartással, vibrációval járó, szélsőséges hőmérsékleteken végzett, nehéz fizikai munka számára nem javasolt. A felperes általa korábban folytatott sporttevékenységek végzése ugyancsak ellenjavallt, a baleset következtében kialakult egészségkárosodása a főállásban végzett villanyszerelői tevékenységének ellátását akadályozza. A villanyszerelői tevékenységnél szükséges magasban végzett munka, pl. létrára felmászkva, felfelé tekintve fejének hátrahajtásával, két kézzel végzett szerelési munka elvégzésében a felperes akadályozott. Munkavégzésében való korlátozottsága munkaképesség-csökkenésével arányosan állapítható meg. A felperes munkaképesség-csökkenése 33%-ban, a balesettel okozati összefüggésben álló egészségkárosodása 27%-ban határozható meg. A nyaki gerinc fixálása nem csupán a nyaki gerinc mozgáskorlátozottságát, a fej fordításának korlátozottságát jelenti, hanem egy nehéz teher emelésénél is megerőltetést jelent a felperes számára.

A felperes eredeti kereseti kérelmében 2.170.930 forint vagyoni (ezen belül vállalkozói díjból elmaradt haszon címén 1.646.280 forint, kiesett másodállású vállalkozói jövedelem pótlása címén 250.000 forint), és 7.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte az I. rendű alperes kötelezését.

Az így kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal vette figyelembe a balesettel okozati összefüggésben felperest ért nem vagyoni hátrányok súlyát.

Az elsőfokú eljárásban beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény és annak kiegészítése, valamint a perben eljáró szakértő személyes meghallgatása egyértelmű bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy a felperes professzionális munkaképesség-csökkenése 33%-os, amely a baleseti eredetű 27%-os egészségkárosodását meghaladó mértékű. A felperesnél a balesettel összefüggésben kialakult egészségkárosodás, legjelentősebb mértékben a felperest a munkavégzésében hátráltatja. Ezt mérlegelve a másodfokú bíróság az I. rendű alperes terhére megállapított nem vagyoni kártérítés összegét 3.500.000 forintra tartotta szükségesnek felelelni, ezért - figyelemmel az I. rendű alperes pert megelőző, illetőleg a per során történt részteljesítéseire is - az I. rendű alperest terhelő nem vagyoni kártérítés összegét 1.000.000 forintra emelte fel.

Ezt meghaladóan a felperesnek a fellebbezését alaptalannak találta utalva arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során módosított keresetét kizárólag nem vagyoni kártérítés címén tartotta fenn, vagyoni kártérítés iránti igénye tekintetében a keresetét leszállította. A balesettel okozati összefüggésben álló jövedelemvesztés vagyoni kárnak minősül, amelynek bizonyítására - erre irányuló kereseti kérelem hiányában - a perben nem került sor. Alaptalan a felperesnek arra történt fellebbezési hivatkozása, hogy az általa megjelölt 7.500.000 forint nem vagyoni kártérítés a jövedelemvesztés összegére is figyelemmel került megállapítása, ugyanis az eredetileg előterjesztett kereseti kérelme a vagyoni kártérítési elemek körében tartalmazta a balesettel okozati összefüggésben felperest ért jövedelem kiesés megtérítése iránti igényt is. Egyebekben a nem vagyoni kártérítés a felperes személyhez fűződő jogainak megsértése miatt a személyét ért nem vagyoni hátrányok másnemű előnnyel való kompenzálását célozza, nem pedig a felperes vagyonában a káresemény folytán beállott tényleges vagyoncsökkenés vagy elmaradt haszon - így a jövedelem kiesés - pótlását szolgálja. A vagyoni károk reparálása iránti igény bizonyítási nehézségekre tekintettel nem helyettesíthető a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálásához szükséges mértékű nem vagyoni kártérítést meghaladó mértékű nem vagyoni kártérítési igény előterjesztésével.

A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint változtatta meg.

A részben sikeres fellebbezés folytán változtatta meg a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségviselésre vonatkozó rendelkezéseit is azzal, hogy az I. rendű alperest a felperes terhére a Pp. 81.§ (2) bekezdése alapján a

marasztalási összegnek megfelelő összegben marasztalta elsőfokú perköltségben. Egyebekben az első- és másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 81.§ (1) bekezdése, valamint a felperes személyes költségmentességére tekintettel határozott. A feljegyzett fellebbezési eljárási illeték tekintetében pedig figyelemmel volt az Itv. 51.§ (1) bekezdésének rendelkezésére is.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A.§ (1) bekezdés f) pontja és (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2013. január 18.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró